

Styrket privatøkonomi og økt kjøpekraft

De som trenger det mest

Økte renter, matvarepriser og dyrere strøm rammer de aller fleste hardt. Det stiller også politikerne overfor krevende avveininger. Dersom den offentlige pengebruken blir for høy, kan det skape press i økonomien som fører til at Norges Bank må sette opp renten for å hindre større prisvekst. Det vil gjøre situasjonen for nordmenns privatøkonomi verre.

Like viktig som hvor mye penger vi bruker, er hva vi bruker pengene på. Høyre vil prioritere det viktigste først, slik at folk og bedrifter ikke må plukke opp regningen. De offentlige ressursene må rettes inn mot å få flere i arbeid, fjerne flaskehals i økonomien og hjelpe de som trenger det mest.

De aller fleste ønsker å klare seg selv, og klarer seg også godt. Samtidig er det noen som trenger felleskapet mer enn andre. I en tid hvor levekostnadene øker er det viktig at felleskapet stiller opp for de som trenger det mest.

Høyre vil

- Gi skattelette til de med lavest inntekt og sette inn målrettede tiltak mot de med størst behov.
- Sørge for at alle sitter igjen med mer av sin egen inntekt.
- Sørge for at det alltid lønner seg å jobbe.
- Arbeide for at alle kommuner utarbeider helhetlige handlingsplaner for barn og unges oppvekstvilkår, inkludert tiltak mot fattigdom.
- Gjøre det lettere å få hjelp for dem som sliter økonomisk, også på et tidlig stadium, ved blant annet å utvikle digitale løsninger for økonomisk rådgivning.
- Vurdere en utvidelse av gjeldsregisteret og en strammere regulering av forbrukslån, slik at færre pådrar seg gjeld de ikke klarer å betjene.

Barnefamiliene skal prioriteres

En god oppvekst er et godt bidrag til tilhørighet, trygghet og sikkerhet for egen fremtid. Familiens sosiale og økonomiske situasjon har dermed betydning for hvilke muligheter barn får når de vokser opp. For Høyre er barnefamiliene derfor alltid en prioritet. Høyre anser familien som en bærebjelke og viktig institusjon i samfunnet. Derfor bør vi stimulere til at flest mulig kan kombinere arbeids- og familieliv.

Høyre ønsker å videreføre barnetrygden som et viktig bidrag til at barnefamiliene bedre kan håndtere prisveksten. I tillegg skal alle barn møte en skole som er tilpasset deres behov, og å ha muligheten til å delta på minst én fritidsaktivitet.

Høyre i regjering gjennomførte mange tiltak for å styrke barnefamilienes økonomi. Barnetrygden ble økt for første gang siden 1996. Det ble blant annet innført gratis kjernetid og redusert foreldrebetaling i barnehage for familier med lav inntekt, billigere SFO, fritidskort for å gi alle barn og unge mulighet til å delta på minst én fritidsaktivitet og økt bostøtte til barnefamilier med lav inntekt.

Høyre vil

- Videreføre barnetrygden som et virkemiddel for barnefamilier i en krevende økonomisk tid.
- Styrke moderasjonsordningene i barnehage og SFO for familier med lav inntekt.
- Legge til rette for flere treffsikre ordninger som hjelper de som faktisk trenger det i stedet for universelle løsninger.
- Ha mer fleksible barnehagetider og gi aleneforeldre som jobber turnus første prioritet på plass i fleksibel åpningstid.

- Vurdere prøveordninger hvor barnehagen kan gjøres billigere eller helt gratis for lavinntektsgrupper, der foreldre uten jobb også får tilbud om norsk- eller jobbsøkerkurs gjennom kommunenes etablerte ordninger.
- Gjøre det lettere for barn å komme seg til og fra fritidsaktiviteter, for eksempel gjennom en prøveordning med rimeligere kollektivtransport i begrensede perioder.
- Øke barnestipendet til studenter med barn.
- Øke grensen for tillatt årlig BSU-sparing fra 27 500 kroner til 35 000 kroner.
- Øke BSU-maksgrensen fra 300 000 kroner til 400 000 kroner.

Høyre vil redusere folks bo- og levekostnader

Økning i matvarepriser, boutgifter og renter har gitt nordmenn strammere økonomisk handlingsrom. Det rammer også folk og familier med vanlige inntekter. Nesten hver femte nordmann har ikke mulighet til å håndtere en stor uforutsett utgift, som for eksempel å skifte ut vaskemaskinen eller reparere bilen hvis den går i stykker. Vi må sette inn tiltak for å dempe presset i økonomien, og hindre at utgifter til mat og bolig spiser opp hele inntekten til folk.

Høyre vil redusere folks utgifter til bolig. For mange, særlig i byer og sentrale strøk, går en stor andel av inntekten til boutgifter. Det skyldes både høye leiepriser og renter, men også eiendomsskatt og høye kommunale avgifter. Høyre vil fortsette å arbeide for å holde kommunale skatter og avgifter så lave som mulig, slik at folk sitter igjen med mer av sin egen inntekt. Under Solberg-regjeringen ble det gjort flere endringer i Husbankens støtteordninger og lån for bedre å treffe de som trenger det mest.

Høyre vil arbeide for å dempe veksten i matprisene. I forbindelse med landbruksoppgjøret i 2022 stemte Høyre for oppgjøret, med unntak av økningen i målprisene på 1 milliard kroner. Økning i målprisene bidrar til høyere matvarepriser. Høyre er opptatt av bedre konkurranse i mat- og dagligvarebransjen, slik at forbrukerne møter lavere priser og et bedre utvalg i butikkene. Høyre mener det kan være grunn til å gjøre endringer i importvernet for enkelte varer for å styrke konkurransen, slik også Konkurransetilsynet har tatt til orde for.

Høyre vil

- Føre en ansvarlig økonomisk politikk som bidrar til å senke prisveksten.
- Sørge for at staten og kommunen prioriterer bedre, i stedet for å ty til skatte- og avgiftsøkninger for å finansiere ulike behov og ønsker.
- Sikre bedre vareutvalg og lavere prisvekst ved å arbeide for bedre konkurranse i hele verdikjeden for dagligvarer.
- Senke matvareprisene ved å gjennomgå og lette på importvernet for enkelte varer, i tråd med Konkurransetilsynets forslag.
- Dempe prisveksten på meieriprodukter ved å sikre god konkurranse i meierisektoren gjennom å opprettholde de konkurransefremmende tiltakene som sikrer at prisene presses og utvalget blir bedre.
- Sikre rammevilkår for bygging av mange nok boliger som er tilpasset ulike familier og enkeltmenneskers behov, slik at flest mulig kan eie eget hjem uavhengig av hvor i landet man ønsker å bo.
- Vurdere en prøveordning hvor Husbanken matcher den oppsparte egenkapitalen til lavinntektsgrupper som har utfordringer med å komme seg inn på boligmarkedet, gjennom et startlån eller garanti til erstatning for topplån i bank.
- At staten skal utrede mulighetene for å begrense økningen i de kommunale avgiftene eksempelvis gjennom økt avskrivningstid på vann- og avløpsanlegg.